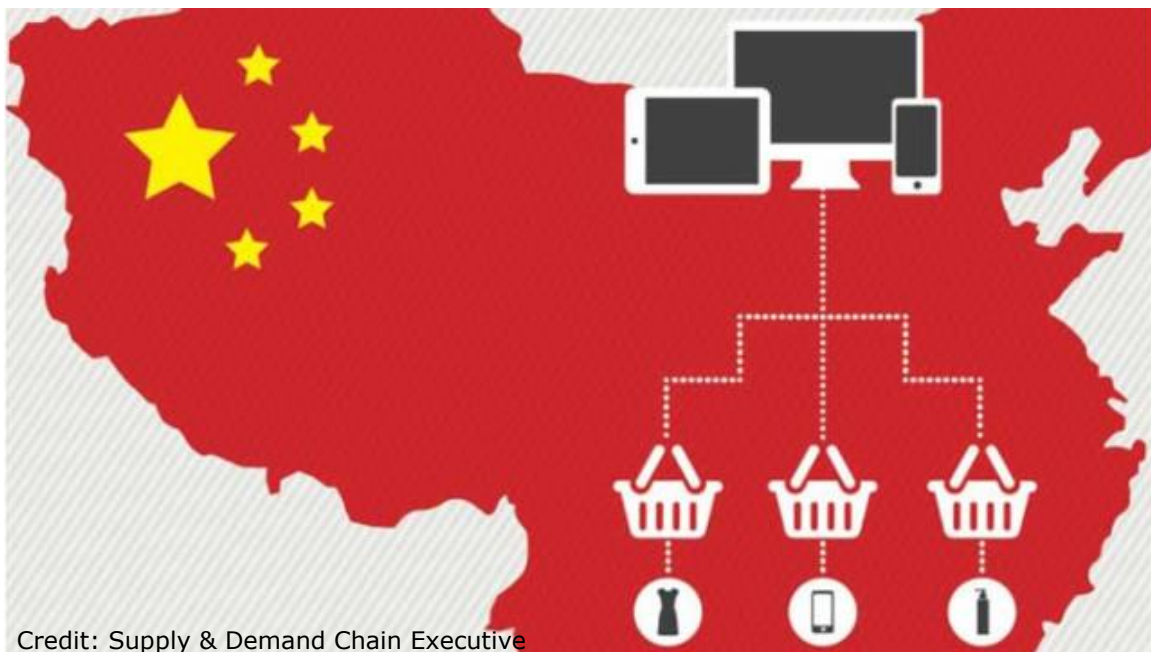

CROSS-BORDER E-COMMERCE (CBEC):

รูปแบบใหม่ในการจัดการการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในประเทศจีน

**รายงานการศึกษานโยบายและกฎหมายศุลกากรในต่างประเทศ
โครงการ Customs Policy Monitoring Unit (CPMU)**

สำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์
<http://brussels.customs.go.th>

CROSS-BORDER E-COMMERCE (CBEC)

รูปแบบใหม่ในการจัดการ

การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในประเทศจีน

บทสรุปผู้บริหาร

ที่ผ่านมา การนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศจากผู้ประกอบการสู่ผู้ประกอบการ (B๒B) เข้ามาในประเทศจีน ต้องกระทำผ่านผู้ประกอบการในจีน โดยผู้ประกอบการดังกล่าวอาจเป็นสาขา หุ่นส่วน หรือผู้ผลิตของตนก็ได้ ซึ่งจะทำหน้าที่ผ่านพิธีการศุลกากรและนำเข้าสินค้าเข้ามาในประเทศจีน (แผ่นดินใหญ่) เมื่อผู้ประกอบการในจีนชำระภาษีแล้ว จึงจะสามารถซื้อขายในตลาดจีนได้ ทั้งช่องทาง e-commerce platform ในประเทศ หรือในร้านค้าแบบดั้งเดิมที่มีการจัดวางสินค้า (brick-and-mortar shops)

วิธีการเดียวกันนี้ ใช้กับ e-commerce platform ที่ซื้อขายระหว่างผู้ประกอบการและผู้บริโภค (B๒C) ด้วยเช่นกัน กล่าวคือ การนำเข้าต้องกระทำผ่านผู้ประกอบการในจีน

อย่างไรก็ตาม รูปแบบการจัดการการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์แบบใหม่ที่เรียกว่า Cross-Border E-Commerce (CBEC) จะช่วยลดความเสี่ยงการจัดตั้งสาขาในจีนหรือกระทำธุรกรรมผ่านตัวกลางในจีนได้ มีผลดีต่อผู้ขายในการช่วยลดต้นทุน เวลา และเพิ่มกำไร เป็นตัวเลือกที่สะดวกต่อการขายทางออนไลน์โดยตรงจากต่างประเทศ นอกจากนี้ การนำเข้าผ่าน CBEC (B๒C) ยังได้รับการลดภาษี และผลิตภัณฑ์บางประเภทที่ปกติต้องผ่านกระบวนการตรวจสอบคุณภาพหรือกักกัน (CIQ compliance check) หรือการจดทะเบียน จะได้รับการยกเว้นจากการกระบวนการดังกล่าว จึงสามารถนำเข้าได้เร็วกว่าเดิม และลดต้นทุนในการทดลองความนิยมสินค้า (trial-and-error) ในตลาดจีนที่มีขนาดใหญ่โต

ตารางที่ ๑: เปรียบเทียบการนำเข้าแบบดั้งเดิมและการนำเข้าผ่าน CBEC

การนำเข้าแบบดั้งเดิมผ่านตัวกลาง (General trade via trade agent)	การนำเข้าผ่านรูปแบบ CBEC (Cross-Border E-Commerce Trade)
บริษัทต่างชาติที่ไม่มีใบอนุญาตประกอบกิจการในจีน ต้องอาศัยตัวกลางในจีนในการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ โดยตัวกลางอาจเป็นสาขาย่อย ตัวแทนการค้า หรือผู้ผลิตสัญชาติจีนของผู้ขายต่างชาติ	เป็นการนำเข้าโดยตรงจากต่างประเทศโดยผ่านช่องทางนำร่องพิเศษ (special pilot channel) เรียกว่า cross-border e-commerce platform ซึ่งได้รับประโยชน์จากนโยบายอำนวยความสะดวก
ตัวกลางดังกล่าวเป็นผู้ผ่านพิธีการศุลกากรนำเข้าและนำเข้าสินค้าเข้ามาในจีน โดยต้องชำระภาษีที่คิดจากราคา CIF ก่อนที่จะขายสินค้า	ผู้ประกอบการจากต่างประเทศส่งออกสินค้ามายังคลังสินค้าทัณฑ์บน (bonded warehouse: B๒B๒C) หรือผ่าน Direct Mailing Model (B๒C)
สินค้าอาจนำมาขายในร้าน หรือผ่าน e-commerce platform ก็ได้	กระบวนการปล่อยสินค้าจะเริ่มต้นขึ้นก็ต่อเมื่อมีคำสั่งซื้อทางออนไลน์ โดยลูกค้าออนไลน์ (e-consumer) ชำระภาษีโดยคิดจากราคาค้าปลีกบนชั้น (shelf retail price) ขณะที่สินค้าถูกขาย
เนื่องจากตัวกลางมักลังเลที่จะเก็บสินค้าที่ยังไม่ขายในคลังสินค้า (ความเสี่ยงจากการขายสินค้าไม่ได้ ตกอยู่	

กับตัวกลาง) จึงมักเรียกเก็บค่าธรรมเนียมสูงจากสินค้าที่นำเข้า

บริษัทต่างชาติควบคุมด้านโลจิสติกส์ส่วนสุดท้ายในการขายสินค้าได้ยาก

สินค้าต้องเสียภาษีหลายประเภท และต้องเป็นไปตามกฎระเบียบหลายประการที่มากกว่าการซื้อขายแบบดั้งเดิม

เมื่อได้ชำระภาษีและปฏิบัติตามกฎระเบียบแล้ว จึงจะสามารถขายสินค้าได้

กล่าวโดยสรุป การซื้อขายแบบ CBEC ผู้บริโภคเป็นผู้มีบทบาทหลัก ส่วนในมุมมองผู้ค้าต่างประเทศ ห่วงโซ่โลจิสติกส์สั้นกว่าและมีความเสี่ยงน้อยกว่า

ที่มา: สถานกงสุลใหญ่ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ ณ เมืองเชียงใหม่^๑

รายละเอียดเกี่ยวกับกฎหมายใหม่ในการจัดการ CBEC (B๒C) มีดังนี้

^๑ ดูอ้างอิงท้ายบทความ

๑. กฎหมายการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ฉบับใหม่

เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๙ จีนได้ออก “นโยบายภาษีสินค้าขายปลีก ที่นำเข้ามาผ่าน Cross Border E-Commerce” (Tax Policy for Cross-Border E-Commerce Retail Imports) เพื่อแก้ไขนโยบายเก่าสำหรับ CBEC (B๒C) โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙ ซึ่งมีเวลาให้ผู้ประกอบการปรับตัว (transitional period) จนถึงสิ้นปี ๒๕๖๐ นี้

หนึ่งในวัตถุประสงค์หลักของนโยบายใหม่ดังกล่าว คือ การควบคุมและจัดเก็บภาษีจากสินค้าที่ซื้อขายทางออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งแก้ปัญหา “ผู้รับหิ้ว” (ภาษาจีนคือ Daigou หมายถึง ผู้ที่นำสินค้าติดตัวหรือสั่งเข้ามาโดยไม่เสียภาษี)

ในหัวข้อนี้ จะกล่าวถึงการเปลี่ยนแปลง ๒ ประการ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีและบัญชีอนุญาต

๑.๑ การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษี

ก่อนหน้าวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙ สินค้าที่นำเข้ามาผ่าน CBEC (B๒C) ไม่ต้องเสียภาษีศุลกากรทั่วไป (standard customs tariff) แต่เสียภาษีศุลกากรเฉพาะที่เรียกว่า “ภาษีไปรษณีย์” (postal tax) ซึ่งเป็นภาษีประเภทเดียวกับที่เก็บจากสัมภาระผู้โดยสารและพัสดุที่ส่งมาเป็นการส่วนตัว โดยอัตราภาษีอยู่ระหว่างร้อยละ ๑๐ ถึงร้อยละ ๕๐ ของราคาสินค้า โดยจะได้รับยกเว้นหากค่าภาษีต่ำกว่า ๕๐ หยวน ทั้งนี้ การนำเข้าแบบ B๒C โดยไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม (โดยทั่วไปอยู่ที่อัตราร้อยละ ๑๗ หรือร้อยละ ๑๓ สำหรับสินค้าบางชนิด เช่น หนังสือ) และภาษีสรรพสามิต (อัตราอาจสูงถึงร้อยละ ๓๐ สำหรับสินค้าฟุ่มเฟือย เช่น เครื่องสำอาง เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ยาสูบ นาฬิกาข้อมือราคาแพง)^๒

ตามกฎหมายฉบับใหม่ ภาษีไปรษณีย์ถูกยกเลิกไป และยกเลิกกฎ *de minimis value* ของค่าภาษีที่กำหนดไว้ที่ ๕๐ หยวน โดยกฎหมายฉบับใหม่กำหนด *de minimis value* ของมูลค่าสินค้า ที่ ๒,๐๐๐ หยวนต่อคำสั่งซื้อ และรวมแล้วไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ หยวนต่อปี จึงจะได้รับยกเว้นภาษีศุลกากร ส่วนภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) และภาษีบริโภค (หรือ consumption tax แต่เพื่อความสะดวกต่อผู้อ่านชาวไทย จะขอใช้ว่า “ภาษีสรรพสามิต” ในเอกสารฉบับนี้) เก็บที่ร้อยละ ๗๐ ของอัตราภาษีปกติ

^๒ การนำเข้าแบบ B๒B ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีสรรพสามิต

ตารางที่ ๒ : กฎหมายเก่า (ก่อน ๘ เมษายน ๒๕๕๙)

สินค้า	B๒C		B๒B (รูปแบบดั้งเดิมโดยอาศัยตัวกลาง)		
	ภาษีไปรษณีย์*	ภาษีสศุลกากร (ทั่วไป)	VAT		ภาษีสรรพสามิต
หนังสือ อาหาร เครื่องดื่ม	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๘-๒๐	โดยทั่วไป ร้อยละ ๑๗ (หรือ ร้อยละ ๑๓ สำหรับสินค้า บางชนิด เช่น หนังสือ)		สูงสุดร้อยละ ๓๐ สำหรับสินค้า ฟุ่มเฟือยบางประเภท เช่น เครื่องประตุนิ่ว เครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ ผลิตภัณฑ์ยาสูบ นาฬิกาข้อมือราคาแพง
สิ่งถักทอ นาฬิกาข้อมือ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๑๐-๒๓			
ไม้/ลูกกอล์ฟ นาฬิกา ข้อมือตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ หยวน	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๑๐-๒๓			
เครื่องสำอาง (ผลิตภัณฑ์ บำรุงผิว เส้นผม และ เครื่องประตุนิ่ว)	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๒-๑๘			
* - ยกเว้นหากค่าภาษีไปรษณีย์ต่ำกว่า ๕๐ หยวน - ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีสรรพสามิต ไม่ เก็บกรณี B๒C					

ที่มา: Rödl & Partner^m

ตารางที่ ๓ : กฎหมายใหม่ (ตั้งแต่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙)

สินค้า	B๒C			B๒B (รูปแบบดั้งเดิมโดยอาศัยตัวกลาง)		
	ภาษีสศุลกากร	VAT	ภาษีสรรพสามิต	ภาษีสศุลกากร	VAT	ภาษีสรรพสามิต
ต่ำกว่ามูลค่าสินค้า ขั้นต่ำ ๒,๐๐๐ หยวน/คำสั่งซื้อ และ มูลค่ารวม ๒๐,๐๐๐ หยวน/ปี)	๐	ร้อยละ ๗๐ ของ VAT (โดยปกติประมาณ ร้อยละ ๑๑.๙ หรือร้อยละ ๙.๑ ในบางกรณี)	ร้อยละ ๗๐ ของ ภาษีสรรพสามิตปกติ	อัตราปกติ	โดยทั่วไป ร้อย ละ ๑๗ (หรือ ร้อยละ ๑๓ สำหรับสินค้า บางชนิด เช่น หนังสือ)	สูงสุดร้อยละ ๓๐
มากกว่ามูลค่าขั้นต่ำ	เช่นเดียวกับ B๒B					

ที่มา: Rödl & Partner

๑.๒ บัญชีอนุญาต (positive list)

เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๙ กระทรวงและคณะกรรมการ ๑๑ ราย รวมทั้งกระทรวงการคลัง องค์การอาหารและยา (CFDA) องค์การควบคุมคุณภาพ ตรวจสอบและการกักกัน (AQSIQ) กระทรวงเกษตร (MOA) และ ศุลกากรประเทศจีน ได้ร่วมกันประกาศ “บัญชีสินค้าปลีกรนำเข้าผ่าน CBEC” (ในที่นี้จะเรียกว่า “บัญชีอนุญาต”) ที่

^m ดูอ้างอิงท้ายบทความ

มีสินค้ากว่า ๑,๑๔๒ ประเภท รวมสินค้าประเภทอาหาร เครื่องดื่ม เสื้อผ้า รองเท้า หมวก เครื่องใช้ในครัวเรือน เครื่องสำอาง ผ้าอ้อมเด็ก ของเล่นเด็ก และสินค้าอื่น ๆ ที่มีการสั่งซื้อบ่อยทางออนไลน์ ต่อมาในวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๕๙ ได้มีการออกประเภทของสินค้าเพิ่มเติมอีก ๑๕๑ รายการซึ่งเป็นสินค้าประเภทเนื้อสัตว์ ผลไม้ ธัญพืช น้ำมันประกอบอาหาร อาหารสุขภาพ และอุปกรณ์การแพทย์ รวมกับบัญชีแรกทั้งหมด ๑,๒๙๓ รายการ จัดจำแนกประเภทตามระบบ HS ๘ หลัก^๔

สินค้าที่อยู่ในบัญชีอนุญาตจะได้รับยกเว้นไม่ต้องแสดงใบอนุญาตนำเข้าต่อศุลกากร อย่างไรก็ตาม สินค้าที่อยู่ภายใต้กฎระเบียบของ CFDA ต้องลงทะเบียนก่อนนำเข้า (โปรดดูตารางที่ ๔) ทั้งนี้ กฎหมายใหม่กำหนดว่า เฉพาะสินค้าที่อยู่ในบัญชีอนุญาตเท่านั้นที่สามารถนำเข้าผ่านช่องทาง CBEC ได้ ผู้ประกอบการที่จะอาศัยช่องทางนี้ในการนำเข้าจึงควรศึกษาบัญชีอนุญาตอย่างละเอียด

ตารางที่ ๔ : ตัวอย่างสินค้าที่อยู่ในบัญชีอนุญาตที่ต้องขึ้นทะเบียน

ประเภท	อยู่ในบัญชีอนุญาตหรือไม่	รายละเอียด
แอลกอฮอล์	ส่วนใหญ่ไม่อยู่ในบัญชี	ก. ไวน์ปริมาณน้อยกว่า ๒ ลิตร อยู่ใน บัญชีอนุญาต ข. แอลกอฮอล์อื่น ๆ เช่น ไวน์บรรจุอื่น ๆ เบียร์ แอลกอฮอล์กลั่นไม่อยู่ใน บัญชีอนุญาต-
อาหารบรรจุทั่วไป	ส่วนใหญ่อยู่ในบัญชี	ก. อาหารบรรจุทั่วไปอยู่ในบัญชีอนุญาต
เครื่องสำอาง	สินค้าที่นำเข้าครั้งแรกไม่อยู่ในบัญชี	ก. สินค้าที่นำเข้ามาครั้งแรกไม่อยู่ในบัญชีอนุญาต ข. ต้องกรอกแบบฟอร์มหรือลงทะเบียนอนุญาต
ผลิตภัณฑ์นม	ส่วนใหญ่ไม่อยู่ในบัญชี	ก. โยเกิร์ต ชีส เนย อยู่ใน บัญชีอนุญาต ข. นมเหลว (รวมนมพาสเจอร์ไรส์ นมยูเอชที นมปรุงแต่ง) นมผง (ยกเว้นผลิตภัณฑ์สูตรนมผงเด็ก (formulated milk powder))
อาหารสด (ผัก ผลไม้ ผลิตภัณฑ์จากสัตว์)	อยู่ในบัญชีบางส่วน	ก. ส่วนใหญ่นำเข้าผ่านช่องทางคลังสินค้าทัณฑ์บน ข. บริษัทและผลิตภัณฑ์ต้องขึ้นทะเบียนกับ AQSIQ และ CNCA

^๔ http://๒๐๑๖.export.gov/china/doingbizinchina/industryinfo/e-commerce/eg_cn_๐๙๙๙๙๔.asp

ดูบัญชีอนุญาตฉบับเต็มได้ที่ http://๒๐๑๖.export.gov/china/build/groups/public/@eg_cn/documents/webcontent/eg_cn_๑๐๐๐๙๒.pdf

สินค้าสุขภาพ อาหารการแพทย์ พิเศษ (FSMP)	ส่วนใหญ่ไม่อยู่ใน บัญชี	ก. อาหารเสริมต้องยื่นคำร้องต่อ CFDA ข. อาหารเพื่อสุขภาพต้องขึ้นทะเบียนต่อ CFDA
อาหารทารก	บางส่วนอยู่ในบัญชี	ก. เฉพาะผลิตภัณฑ์สูตรนมผงเด็กที่ได้ขึ้นทะเบียนกับ CFDA แล้วเท่านั้นที่สามารถนำเข้าผ่านช่องทาง CBEC ได้ โดยไม่มีข้อยกเว้น ข. อาหารทารกบรรจุทั่วไปอื่น ๆ อยู่ในบัญชี
อุปกรณ์ทาง การแพทย์	ส่วนใหญ่ไม่อยู่ใน บัญชี	ก. อุปกรณ์ทางการแพทย์ที่นำเข้าผ่านช่องทาง CBEC ต้องเป็นไปตามกฎระเบียบของ CFDA ข. ต้องยื่นคำร้องหรือขึ้นทะเบียนกับ CFDA

ที่มา: สถานกงสุลใหญ่ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ ณ เมืองเชียงใหม่

๒. รูปแบบการนำเข้าแบบ

การนำเข้าสินค้าทางการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์แบบ B๒C มี ๒ รูปแบบหลัก ได้แก่

๒.๑ การนำเข้าเพื่อเก็บในคลังทัณฑ์บน (bonded imports) และ

๒.๒ การนำเข้าผ่านการสั่งซื้อโดยตรง (direct purchase imports)

๒.๑. การนำเข้าเพื่อเก็บในคลังทัณฑ์บน (bonded imports) เป็นการนำเข้าผ่านช่องทาง CBEC ดังกล่าวไว้ข้างต้น แบ่งออกเป็น

๒.๑.๑ การนำเข้าเพื่อเก็บในคลังสินค้าทัณฑ์บน (bonded warehouse model หรือ B๒B๒C) เป็นการนำเข้าเพื่อ “จัดเก็บสินค้าคงคลังก่อน/ลูกค้าสั่งซื้อภายหลัง” (stock first, order later) โดยสินค้าที่อยู่ในบัญชีอนุญาต (positive list) กว่า ๑,๒๙๓ รายการตามระบบ HS สามารถนำเข้าในปริมาณมาก (bulk) ในคลังสินค้าทัณฑ์บน CBEC ที่ได้รับอนุญาตทั่วประเทศจีน โดยภายหลังจากผู้บริโภคส่งคำสั่งซื้อผ่าน CBEC platform^๔ สินค้าจะผ่านพิธีการปล่อยสินค้าภายในบริเวณคลังสินค้าทัณฑ์บนและส่งมอบให้ลูกค้าต่อไป โดยลูกค้าจะได้รับสินค้าภายใน ๒-๓ วัน

๒.๑.๒ Direct Mailing Model (B๒C) เป็นการนำเข้าโดยการ “สั่งซื้อก่อน ส่งมอบภายหลัง” (order first, deliver later) กล่าวคือ ภายหลังจากผู้บริโภคส่งคำสั่งซื้อผ่าน CBEC platform^๖ ที่ได้รับอนุญาตแล้ว platform นั้นจะส่งรายละเอียดคำสั่งซื้อ การขนส่ง และการชำระราคาไปยังศุลกากร ในขณะที่เดียวกัน สินค้า

^๔ เช่น THALL GLOBAL, JD Worldwide, kaola, suning, amazon, beibei, yiguo, mia, vip

^๖ ดูเชิงอรรถ ๒

จะถูกส่งจากศูนย์จัดจำหน่ายจากต่างประเทศที่มีระบบเชื่อมโยงกับศุลกากรจีน โดยสินค้าจะถูกปล่อยก็ต่อเมื่อรายละเอียดคำสั่งซื้อ การขนส่ง และการชำระราคามีความถูกต้องตรงกัน

การนำเข้าเพื่อเก็บในคลังทัณฑ์บนทั้งสองวิธีอยู่ภายใต้กฎหมายใหม่ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเสียภาษี ตามกฎหมายใหม่และบัญชีอนุญาต กล่าวคือ ไม่ต้องเสียภาษีไปรษณีย์อีกต่อไป แต่เสียภาษีศุลกากร (กำหนดไว้ที่ร้อยละ ๐ เป็นการชั่วคราว) ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีสรรพสามิต นอกจากนี้ สินค้าที่นำเข้ามาวิธีนี้ต้องเป็นสินค้าที่อยู่ในบัญชีอนุญาต (โปรดดูในหัวข้อ ๑. กฎหมายการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ฉบับใหม่)

๒.๒ การสั่งซื้อโดยตรง (Direct Purchase Imports (B๒C)) สินค้าที่ไม่ได้อยู่ในบัญชีอนุญาตอาจสั่งซื้อจากผู้ขายในต่างประเทศ (B๒C) หรือจากบุคคลทั่วไป (C๒C) มายังจีนผ่านไปรษณีย์หรือผู้ขนส่ง (courier) โดยกฎหมายใหม่ใช้บังคับกับการสั่งซื้อประเภทนี้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาษีเท่านั้น กล่าวคือ ชำระเพียงภาษีไปรษณีย์ (postal tax)^๗ เพราะถือว่าเป็นสินค้าสำหรับใช้ในทางส่วนตัว โดยมีอัตราร้อยละ ๑๕, ๓๐ หรือ ๖๐ ตามแต่ประเภทสินค้า แต่หากสินค้านั้นมีมูลค่าน้อยกว่า ๕๐ หยวน จะได้รับยกเว้นภาษี ทั้งนี้ สินค้าที่นำเข้าไม่จำเป็นต้องเป็นสินค้าที่อยู่ในบัญชีอนุญาต

ตารางที่ ๕ : การจัดเก็บภาษีระหว่างการนำเข้าแบบติดทัณฑ์บนและการสั่งซื้อโดยตรงจากต่างประเทศ

การนำเข้าแบบติดทัณฑ์บน		การสั่งซื้อโดยตรง		
- จากคลังสินค้าทัณฑ์บน (B๒B๒C)		- จากผู้ขายต่างประเทศ (B๒C)		
- Direct Mailing Model (B๒C) จากศูนย์จัดจำหน่ายในต่างประเทศ		- จากบุคคลทั่วไป (C๒C)		
ภาษี	อัตรา	ประเภทภาษีไปรษณีย์	ประเภทสินค้า	อัตรา
ภาษีนำเข้า	กำหนดร้อยละ ๐ เป็นการชั่วคราว	๑	หนังสือ นิตยสาร โสตทัศนวัสดุ เพื่อการศึกษา คอมพิวเตอร์ กล้องบันทึกวีดิโอ กล้องดิจิทัล อาหาร เครื่องดื่ม ทอง เงิน เพอร์นิเจอร์ ของเล่น เกม สินค้าเพื่อการสังสรรค์และนันทนาการ	ร้อยละ ๑๕

^๗ อย่างไรก็ตาม สินค้าอาจไม่ต้องชำระภาษี หากศุลกากรไม่ได้สุ่มตรวจเจอ

ภาษีมูลค่าเพิ่ม	ร้อยละ ๑๑.๙ (อัตราปกติร้อยละ ๑๗)	๒	อุปกรณ์กีฬา อุปกรณ์ตกปลา สิ่งทอและผลิตภัณฑ์สิ่งทอ โทรทัศน์ กล้อง และอุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ จักรยาน สินค้าอื่น ๆ ที่ไม่อยู่ในประเภท ๑ และ ๓	ร้อยละ ๓๐
ภาษี สรรพสามิต (ภาษีบริโภค)	ร้อยละ ๗๐ ของอัตราปกติที่ใช้ กับสินค้าประเภทนั้น	๓	ยาสูบ ไวน์ อัญมณี หยก ไม้และ อุปกรณ์กอล์ฟ นาฬิกาข้อมือ ราคาแพง เครื่องสำอาง	ร้อยละ ๖๐

ที่มา: สถานกงสุลใหญ่ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ ณ เมืองเชียงใหม่

๓. เปรียบเทียบราคาสินค้าที่นำเข้ามาผ่านวิธีต่าง ๆ ภายหลังจากที่สินค้าถูกปล่อยแล้ว

ตัวอย่างการนำเข้าเครื่องสำอางที่อยู่ในบัญชีอนุญาต ราคา ๔๐๐ หยวน

วิธีการนำเข้า	ภาษี	ราคาหลังจากผ่านพิธีการศุลกากร
วิธีการทั่วไป	- ๔๐๐ หยวน + - ภาษีศุลกากร (ร้อยละ ๖.๕ - ๑๘) + - ภาษีมูลค่าเพิ่ม (ร้อยละ ๑๗) + - ภาษีสรรพสามิต (ร้อยละ ๓๐)	๖๑๔ - ๖๖๐ หยวน
การสั่งซื้อโดยตรง (หากถูกศุลกากรตรวจสอบ)	- ๔๐๐ หยวน + - ภาษีไปรษณีย์ส่วนบุคคลประเภทที่ ๓ (ร้อยละ ๖๐)	๖๔๐ หยวน (ไม่ได้รับยกเว้นภาษี เพราะค่าภาษี เกิน ๕๐ หยวน)
การนำเข้าแบบติดแท็บบน (ผ่านคลังสินค้าแท็บบน หรือ Direct Mailing ผ่าน platform ที่ได้รับอนุญาต)	- ๔๐๐ หยวน + - ภาษีศุลกากร (ร้อยละ ๐ ชั่วโมง) + - ภาษีมูลค่าเพิ่ม (ร้อยละ ๑๑.๙) + - ภาษีสรรพสามิต (ร้อยละ ๒๑)	๕๓๑.๖ หยวน

ที่มา: สถานกงสุลใหญ่ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ ณ เมืองเชียงใหม่

ตัวอย่างการนำเข้าหนังสือ ราคา ๑๐๐ หยวน

วิธีการนำเข้า	ภาษี	ราคาหลังจากผ่านพิธีการศุลกากร
วิธีการทั่วไป	- ๑๐๐ หยวน + - ภาษีศุลกากร (ร้อยละ ๐) + - ภาษีมูลค่าเพิ่ม (ร้อยละ ๑๓) + - ภาษีสรรพสามิต (ร้อยละ ๐)	๑๑๓ หยวน
การสั่งซื้อโดยตรง (หากถูกศุลกากรตรวจสอบ)	- ๑๐๐ หยวน + - ภาษีไปรษณีย์ส่วนบุคคลประเภทที่ ๑ (ร้อยละ ๑๕)	๑๐๐ หยวน (๑๑๕ หยวน แต่ได้รับยกเว้นภาษี เพราะค่าภาษีต่ำกว่า ๕๐ หยวน)
การนำเข้าแบบติดแท็กต้น (ผ่านคลังสินค้าแท็กต้น หรือ Direct Mailing ผ่าน platform ที่ได้รับอนุญาต)	- ๑๐๐ หยวน + - ภาษีศุลกากร (ร้อยละ ๐ ชั่วคราว) + - ภาษีมูลค่าเพิ่ม (ร้อยละ ๗๐ x ร้อยละ ๑๓) + - ภาษีสรรพสามิต (ร้อยละ ๐)	๑๐๙.๑ หยวน

ที่มา: สถานกงสุลใหญ่ราชอาณาจักเรนเดอร์แลนด์ ณ เมืองเซี่ยงไฮ้

ตัวอย่างการนำเข้าซีดีที่อยู่ในบัญชีอนุญาต ราคา ๑๐๐ หยวน

วิธีการนำเข้า	ภาษี	ราคาหลังจากผ่านพิธีการศุลกากร
วิธีการทั่วไป	- ๑๐๐ หยวน + - ภาษีศุลกากร (ร้อยละ ๑๒) + - ภาษีมูลค่าเพิ่ม (ร้อยละ ๑๓) + - ภาษีสรรพสามิต (ร้อยละ ๐)	๑๑๓ หยวน
การสั่งซื้อโดยตรง (หากถูกศุลกากรตรวจสอบ)	- ๑๐๐ หยวน + - ภาษีไปรษณีย์ส่วนบุคคลประเภทที่ ๑ (ร้อยละ ๑๕)	๑๐๐ หยวน (๑๑๕ หยวน แต่ได้รับยกเว้นภาษี เพราะค่าภาษีต่ำกว่า ๕๐ หยวน)
การนำเข้าแบบติดแท็กต้น (ผ่านคลังสินค้าแท็กต้น หรือ Direct Mailing ผ่าน platform ที่ได้รับอนุญาต)	- ๑๐๐ หยวน + - ภาษีศุลกากร (ร้อยละ ๐ ชั่วคราว) + - ภาษีมูลค่าเพิ่ม (ร้อยละ ๗๐ x ร้อยละ ๑๓) + - ภาษีสรรพสามิต (ร้อยละ ๐)	๑๐๙.๑ หยวน

ที่มา: สถานกงสุลใหญ่ราชอาณาจักเรนเดอร์แลนด์ ณ เมืองเซี่ยงไฮ้

ข้อได้เปรียบประการสำคัญของการนำเข้าผ่าน CBEC คือ โดยทั่วไปแล้ว ค่าภาษีจะต่ำกว่าวิธีการอื่น โดยเฉพาะสินค้าบริโภคทั่วไป อย่างไรก็ตาม มีบางกรณีที่การนำเข้าด้วยวิธีการสั่งซื้อโดยตรงมีค่าภาษีต่ำกว่า เช่น หนังสือ และซีดี (ที่อยู่ในบัญชีอนุญาต) ตามราคาที่ได้แสดงในตาราง ด้วยเหตุนี้ ผู้นำเข้า/ผู้ประกอบการจึงควรศึกษากฎระเบียบเกี่ยวกับสินค้าประเภทนั้น ๆ เป็นกรณีไป

๔. กระบวนการที่เกี่ยวข้อง

๔.๑ การปล่อยสินค้าขาเข้า ก่อนการบังคับใช้กฎหมายใหม่ สินค้าที่นำเข้าผ่าน CBEC ผ่านการตรวจสอบทางศุลกากรหรือควบคุมกักกันที่ไม่เคร่งครัด อย่างไรก็ตาม ตามกฎหมายใหม่ ต้องมีการออกใบปล่อยสินค้าศุลกากรขาเข้า (Customs Clearance of Entry Commodities หรือ Clearance Form) ก่อนจึงจะสามารถปล่อยสินค้าทัณฑ์บนได้ นอกจากนี้ ในการตรวจสอบสินค้าว่าเป็นไปตามกฎหมายหรือไม่ องค์กรควบคุมตรวจสอบมาตรฐานและการกักกัน (AQSIQ) กำหนดให้ส่งเอกสารดังต่อไปนี้

- สำเนาใบอนุญาตประกอบกิจการ
- สำเนาใบรับรองเลขประจำตัวขององค์กร (Organization Code Certificate)
- หนังสือบริคณห์สนธิ
- ข้อมูลธุรกรรม ข้อมูลการชำระราคา ข้อมูลโลจิสติกส์
- บัญชีสำแดงการนำเข้า/ส่งออกสินค้าปลีกที่นำเข้าผ่านช่องทาง CBEC

รายละเอียดเพิ่มเติม ดูได้ที่ GACC Announcement No.๒๖, ๒๐๑๖ on Cross-Border E-Commerce Retail Import/Export Control^๔

๔.๒ การยื่นคำร้องและการขึ้นทะเบียนสินค้าบางประเภท ตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๖๑ สินค้าบางประเภทที่จัดเก็บที่คลังสินค้าทัณฑ์บนต้องได้ใบรับรองจากองค์การอาหารและยาของประเทศจีน (CFDA) ก่อนนำมาขายในประเทศจีน (แผ่นดินใหญ่)

สินค้าบางประเภทในบัญชีอนุญาตฉบับใหม่ต้องขึ้นทะเบียน (registration) หรือยื่นคำร้อง (filing) เช่นเดียวกับสินค้าที่นำเข้าผ่านช่องทางทั่วไปหรือสินค้าในประเทศจีนที่ซื้อขายในประเทศจีนผ่าน e-commerce platform

การยื่นคำร้องและการขึ้นทะเบียนเป็นกระบวนการที่ใช้ระยะเวลาประมาณระหว่าง ๒-๕ ปี โดยมีขั้นตอน ดังนี้

^๔ http://www.e-to-china.com/tariff_changes/Policy_Focus/๒๐๑๖/๐๕๑๐/๑๑๓๐๔๗.html

การยื่นคำร้อง

๑. ตรวจสอบตัวอย่าง
๒. เตรียมเอกสาร
๓. ยื่นเอกสาร
๔. อนุมัติคำร้อง

การขึ้นทะเบียน

๑. ตรวจสอบตัวอย่าง
๒. เตรียมเอกสาร
๓. ยื่นเอกสาร
๔. ประเมินผลทางเทคนิค
๕. การตรวจสอบยืนยัน/ทดสอบซ้ำในสถานที่จริง
๖. อนุมัติการจดทะเบียน

สำหรับตัวอย่างสินค้าในบัญชีที่ต้องยื่นคำร้องหรือขึ้นทะเบียน โปรดดูตารางที่ ๔

๕. กำหนดสิ้นสุดระยะเวลาเปลี่ยนผ่าน

ผู้ประกอบการในเมืองโครงการนำร่อง^๔มีระยะเวลาปรับตัวตามข้อกำหนดกฎหมายใหม่จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ โดยในระหว่างนี้ สินค้าที่ไม่ได้อยู่ในบัญชีอนุญาตได้รับยกเว้นจากการตรวจสอบ Customs Clearance Certificate (ดู ๔.๑) นอกจากนี้ สินค้าประเภทเครื่องสำอาง สุนทรนมผงเด็ก อุปกรณ์การแพทย์ และอาหารที่นำเข้าครั้งแรก ไม่ต้องแสดงใบอนุญาตนำเข้า ไม่ต้องขึ้นทะเบียน และไม่ต้องยื่นคำร้อง ด้วยเหตุนี้ จึงสามารถขนส่งสินค้าเหล่านี้ไปยังคลังสินค้าทัณฑ์บนในเมืองโครงการนำร่อง หรือซื้อขายผ่าน Direct Mailing Model โดยไม่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย CBEC ฉบับใหม่จนถึงสิ้นปี ๒๕๖๐ นี้

อย่างไรก็ตาม มาตรการการขึ้นทะเบียนสินค้าเหล่านี้ที่จะมีผลบังคับใช้ในปีหน้าจะมีความเคร่งครัดและรัดกุมมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะข้อกำหนดเกี่ยวกับการผลิตและการติดฉลาก อย่างไรก็ตาม ยังไม่เป็นที่แน่ชัดว่า รัฐบาลจีนจะผ่อนคลายนโยบายระเบียบเหล่านี้หรือไม่ จึงควรศึกษาผู้เชี่ยวชาญก่อนนำเข้าสินค้าเหล่านี้ระหว่างและหลังจากปี ๒๕๖๐

^๔ มี ๑๓ เมือง ได้แก่ เชียงไฮ้ หางโจว หิงโป เจิ้งโจว ฉงฉิ่ง กวางโจว เซินเจิ้น เทียนจิน เหอเฟย์ ฉิงตู ต้าเหลียน ชิงเต่า และซูโจว

นอกจากนี้ เนื่องจากกระบวนการขึ้นทะเบียนและยื่นคำร้องใช้ระยะเวลาานาน ผู้ประกอบการที่สนใจนำเข้าผ่านช่องทาง CBEC จึงควรเริ่มต้นกระบวนการไว้เสียแต่เนิ่นๆ โดยการเตรียมความพร้อมด้านเอกสารที่ต้องจัดส่งเพื่อย่นระยะเวลาในการขอใบอนุญาตหรือใบรับรอง และสามารถเข้าถึงตลาดจีนได้ง่ายขึ้นผ่านช่องทาง CBEC

๖. แนวโน้มในอนาคต

รัฐบาลจีนแสดงความสนใจและสนับสนุน CBEC เรื่อยมา อย่างไรก็ตาม มีแนวโน้มว่า การจัดการควบคุม CBEC ในอนาคตจะมีความเข้มงวดมากขึ้น

นอกจากนี้ กระบวนการปล่อยสินค้ายังคงมีความไม่แน่นอน กล่าวคือ ใบ Customs Clearance of Entry Commodity ที่ต้องขอก่อนปล่อยสินค้าที่นำเข้ามาด้วยวิธีดั้งเดิมนั้น การนำมาใช้กับ CBEC ตามที่บัญญัติอนุญาตกำหนดยังคงมีความไม่ชัดเจน และมีแนวโน้มที่จะขึ้นอยู่กับความดีความและการนำไปใช้ในทางปฏิบัติในการตรวจสอบและกักกันสินค้าของเมืองเซี่ยงไฮ้

เมืองที่เข้าร่วมโครงการนำร่องมีข้อกำหนดที่แตกต่างกันเกี่ยวกับการซื้อขายออนไลน์ระหว่างประเทศ เช่น ในเมืองเซี่ยงไฮ้ ผู้ขายต้องใช้ platform ทางการเท่านั้นบนเว็บไซต์ www.kjt.com โดยผู้ขายเปิดร้านค้าออนไลน์ในเว็บไซต์ดังกล่าวซึ่งมีระบบการจัดการเป็นรูปแบบเดียวกันสำหรับผู้ขายรายอื่นที่เข้ามาใช้บริการ ตั้งแต่การอธิบายสินค้าจนกระทั่งถึงการทำสัญญาซื้อขาย ส่วนในเมืองอื่น ๆ เช่น เมืองหางโจว ผู้ขายสามารถก่อตั้งเว็บไซต์ของตนเองได้ อย่างไรก็ตาม เว็บไซต์จะไม่ได้รับการรับรอง หากไม่มีบริษัทสัญชาติจีนขึ้นทะเบียนเป็นผู้จัดการและเผยแพร่เว็บไซต์ รวมทั้งเป็นผู้รับผิดชอบสำหรับข้อมูลและธุรกรรมที่เกิดขึ้นบนเว็บไซต์

นอกจากนี้ ยังมีประเด็นเรื่องความไม่แน่นอนทางกฎหมายและทางปกครอง เนื่องจากโครงการดังกล่าวเป็นเพียงโครงการนำร่องที่กำลังขยายตัวและกำลังพัฒนาตามกฎหมายและกฎระเบียบใหม่ที่ออกมาอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม โครงการนี้ได้แสดงให้เห็นถึงความพยายามของรัฐบาลจีนในการสนับสนุนการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์แบบ B๒C เพื่อตอบสนองต่ออุปสงค์สินค้าจากต่างประเทศในตลาดจีน ในฐานะทางเลือกที่น่าสนใจมากกว่ารูปแบบ B๒B

เป็นที่คาดว่า เมื่อโครงการลงตัวและกฎหมายมีความแน่นอน ผู้ขายสินค้าคุณภาพสูงจากต่างประเทศจะสามารถเข้าถึงผู้บริโภคชาวจีนได้กว่า ๑,๕๐๐ ล้านคน

สรุป

กฎระเบียบการจัดการการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของจีนเป็นที่น่าจับตามอง มีการจัดประเภทรูปแบบการนำเข้าและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องของแต่ละรูปแบบที่ชัดเจน นอกจากนี้ อาจช่วยให้รัฐบาลเก็บภาษีได้มากขึ้นและ

แก้ปัญหา “ผู้รับหิ้ว” ด้วยการกำหนดมูลค่าขั้นต่ำที่จะได้รับยกเว้นภาษีให้สูงขึ้น ในขณะเดียวกัน รัฐบาลไม่ละเลยการปกป้องสังคมจากสินค้าบางประเภทด้วยการสร้างระบบบัญชีอนุญาตซึ่งช่วยอำนวยความสะดวกทางการค้าแก่สินค้าที่ได้ขึ้นทะเบียนหรือยื่นคำร้องอย่างถูกต้องในเวลาเดียวกัน กฎระเบียบการจัดการการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของจีนจึงอาจเป็นกรณีศึกษาที่ดีประการหนึ่งสำหรับประเทศไทย

อ้างอิง

ETCN (Authorized by China Customs). *GACC Announcement No.๒๖, ๒๐๑๖ on (Cross-Border E-Commerce Retail Import/Export Control)*.

http://www.e-to-china.com/tariff_changes/Policy_Focus/๒๐๑๖/๐๕๑๐/๑๑๓๐๔๗.html.

Access ๔ August ๒๐๑๗.

Consulate-General of the Kingdom of the Netherlands in Shanghai. *China Cross-Border E-Commerce: Guidebook*. <https://www.rvo.nl/sites/default/files/๒๐๑๗/๐๗/Cross-Border%๒๐E-Commere%๒๐Guidebook%๒๐FINAL%๒๐FINAL.PDF>. Access ๒๕ July ๒๐๑๗.

Rödl & Partner. *Focus on Cross-Border B๒C E-Commerce*.

http://www.roedl.com/fileadmin/user_upload/Documents/Publikationen/Cross-border-B๒C-roedl-partner-eng.pdf. Access ๓๑ July ๒๐๑๗.

USA International Trade Administration. *Announcement on Cross-border E-commerce Retail Import Commodity List*.

http://๒๐๑๖.export.gov/china/doingbizinchina/industryinfo/ecommerce/eg_cn_๐๙๙๙๙๔.Asp. Access ๔ August ๒๐๑๗.

USA International Trade Administration. *Cross-border E-commerce Retail Import Commodity List*.

http://๒๐๑๖.export.gov/china/build/groups/public/@eg_cn/documents/webcontent/eg_cn_๑๐๐๐๙๒.pdf. Access ๔ August ๒๐๑๗.

Office of Customs Affairs

Royal Thai Embassy to Belgium,
Luxembourg and Mission to the EU

Dreve du Rembucher 89

1 170 Watermael-Boitsfort

Tel. +32 2 660 5759

Fax. +32 2 675 2649

Email: thai-customs@skynet.be

<http://brussels.customs.go.th>